

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

Punkt 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn: Pudse- og Filtsemørtel 952 Hvid

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Livscyklusstadiet

C/PW Forbrugeranvendelse / Udbredt anvendelse af erhvervsmæssige brugere

Anvendelsessektor

SU19 Bygge- og anlægsarbejde

Produktkategori

PC9b Fyldstoffer, kit, puds, modellervoks

Proceskategori

PROC19 Manuelle aktiviteter der indebærer håndkontakt

Miljøudledningskategori

ERC10a / ERC11a Vidt udbredt anvendelse af artikler med lav frigivelse

Produktkategori

AC4 Sten, puds, cement, glas og keramiske artikler

Stoffets/præparatets anvendelse

Spartelmasse - Produkt til industri, håndværk og privat brug til forarbejdning af bygninger. Kan ikke anbefales til nogen anden anvendelse.

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Producent/leverandør

KREISEL - Technika Budowlana Sp. z o.o. ul. Szarych
Szeregów 23
60-462 Poznań Poland

Tel. +48 61 846 79 00

Fax +48 61 846 79 09

sekretariat@kreisel.pl www.kreisel.pl

For yderligere information:

Bartosz Polaczyk - Tel.: +48 510 022 908, +48 61 84 67 966, bartosz.polaczyk@kreisel.pl w dniach roboczych od 8:00 do 16:00

1.4 Nødtelefon

Giftinformationscentral / Giftlinjen: +45 82 12 12 12
Europæisk nødopkald: 112

Punkt 2: Fareidentifikation

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	 URBAN · HALD®
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen Klassificering i

henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008

Skin Irrit. 2H315 Forårsager hudirritation.

Eye Dam. 1 H318 Forårsager alvorlig øjenskade.

Skin Sens. 1 H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.

Yderligere oplysninger:

Klassificeringen i form af hud og øjne irriterende virkninger er baseret på resultaterne af dyreforsøg. Se afsnit. 16 Reference [4], [11] og [12].

2.2 Mærkningselementer

Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008

Dette produkt er klassificeret og mærket iht. CLP-forordningen.

Farepiktogrammer

GHS05 GHS07

Signalord

Fare

Farebestemmende komponent(er) til etikettering:

Portlandcementklinker Calciumdihydroxid

Faresætninger

H315 Forårsager hudirritation.

H318 Forårsager alvorlig øjenskade. H317 Kan

forårsage allergisk hudreaktion.

Sikkerhedssætninger

P102 Opbevares utilgængeligt for børn.

P261 Undgå indånding af pulver.

Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenskyttelse/ansigtsbeskyttelse/ høreværn.

P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.

P315 Søg omgående lægehjælp.

P302+P352 VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt vand og sæbe.

P332+P313 Ved hudirritation: Søg lægehjælp.

P362+P364 Alt tilsmudset tøj tages af og vaskes inden genanvendelse.

Bortskaffelse af indholdet beholderen på godkendt renovationsselskaber lokal genbrugsstation.

2.3 Andre farer

Når den tørre blanding kommer i kontakt med vand eller fugtig, opstår der en stærk basisk opløsning. På grund af den høje alkalitet kan våd mørtel forårsage hud- og øjenirritation. Især ved langvarig kontakt (f.eks. knæ i våd mørtel) kan alkaliteten forårsage alvorlige hudskader.

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

Andelen af respirabel krystallinsk siliciumoxid er under 1%. Produktmarkning er derfor ikke påkrævet. Andedratsvarn anbefales dog alligevel.

Udsættelse for støv fra den tørre blanding kan forårsage irritation af luftvejene. Gentagen inhalation af store støvmængder øger risikoen for at udvikle lungesygdomme.

Blandingen er chromatfattig, der er ingen fare for overfølsomhed ved chromat. I form der er klar til brug ved tilsætning af vand, udgør indholdet af opløseligt krom (VI) højst 0,0002 % af cementens torvagt. Forudsætning for effektiviteten af chromat er den korrekte tor opbevaring og overholdelse af den maksimale opbevaringstid.

Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT: Ikke relevant.

vPvB: Ikke relevant.

Punkt 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1 Kemisk betegnelse: Stoffer

Dette produkt er en blanding.

3.2 Blandinger

Beskrivelse:

Blanding af uorganiske bindemidler, fyldstoffer og ufarlige tilsætninger

Farlige indholdsstoffer:		
CAS: 14808-60-7 EINECS: 238-878-4 REACH: ¹	Siliciumdioxid (< 1% RCS) Bestående af: 14808-60-7 Kvarts (SiO ₂); 14464-46-1 Cristobalit; 15468-32-3 Tridymit Stof med en EF-grænseværdi for erhvervsmæssig eksponering	50 - < 100%
CAS: 65997-15-1 EINECS: 266-043-4 REACH: ¹	Portlandcementklinker Bestående af: 12168-85-3 Tricalciumsilikat (45 - 70%); 10034-77-2 Dicalciumsilikat (5 - 25%); 12042-78-3 Tricalciumaluminat (0 - 10%); 12612-16-7 Calcium aluminat ferrit (0 - 10%) ⚠ Eye Dam. 1, H318; ⚠ Skin Irrit. 2, H315; Skin Sens. 1, H317; STOT SE 3, H335 Specifikke koncentrationsgrænser: Skin Irrit. 2; H315:C ≥ 1 % Eye Dam. 1; H318: C ≥ 1 %	≥ 10 - < 20%
CAS: 1305-62-0 EINECS: 215-137-3 REACH: 01-2119475151-45	Calciumdihydroxid Eye Dam. 1, H318; Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H335 Specifikke koncentrationsgrænser: Skin Irrit. 2; H315:C ≥ 1 % Eye Dam. 1; H318: C ≥ 1 %	5 - 10%
Andre bestanddele (>20%):		
CAS: 471-34-1 EINECS: 207-439-9 REACH: 01-2119486795-18	Kalciumkarbonat	10 - 25%

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	 URBAN · HALD®
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

Yderligere anvisninger:

Teksten til de anførte farehensvisninger fremgår af kapitel 16.

1 Ikke registreringspligtigt iht. EU 1907/2006 appendiks V (punkt 7) eller paragraf 2.

Punkt 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Førstehjælp

Generelle anvisninger:

For førstehjælper kræves ingen særlige personlige værnemidler. Men førstehjælper bør undgå kontakt med produktet.

Efter indånding:

Fjern støvkilde, og sørg for frisk luft, eller flyt til frisk luft. Ved ubehag, hoste eller vedvarende irritation søges læge.

Efter hudkontakt:

Skal omgående vaskes af med vand og sæbe, skyl godt efter. Forurenede, gennemvædet tøj skal det tages af med det samme. Vask tøj før genbrug. Vask sko før genbrug. Søg læge ved vedvarende hudirritation.

Efter øjenkontakt:

Gnid ikke øjnene, fordi yderligere skader på øjne kan være forårsaget af mekanisk belastning. Fjern om nødvendigt kontaktlinser, og skyl øjnene med åbne øjenlåg under rindende vand i mindst 20 minutter. Brug om muligt isotonisk øjenskylllevæske (fx 0,9 % NaCl). Søg altid arbejdsmedicinere eller læge.

Efter indtagelse:

Fremkald ikke opkastning. Ved bevidsthed skylles munden med vand, og der drikkes rigeligt med vand. Få rådgivning fra læge eller giftinformation.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Symptomer og virkninger er beskrevet i afsnit 2 og 11.

Øjenkontakt med produktet kan forårsage alvorlig og muligvis permanent skade.

Produktet kan også have en irriterende virkning på fugtig hud i tør tilstand ved langvarig kontakt.

Kontakten med fugtig hud kan forårsage hudirritation, dermatitis eller andre alvorlige hudskader.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Hvis en læge konsulteres, skal dette sikkerhedsdatablad forelægges, hvis det er muligt.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1 Slukningsmidler Egnede

slukningsmidler:

Blandingen er ikke brændbart hverken som leveret eller i blandet tilstand. Slukningsmidler og brandbekæmpelse tilpasses derfor den omgivende brand.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Produktet er hverken eksplosivt eller brandfarligt, og ikke-oxiderende med andre materialer. I tilfælde af brand kan der dannes uorganisk støv. Undgå støvdannelse. Alkalisk reaktion med vand.

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	 URBAN · HALD®
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Der kræves ingen særlige forholdsregler. Forurenede slukningsvand opsamles separat, det må ikke komme i kloakken. Brandrester og forurenede slukningsvand skal bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes retningslinjer.

Punkt 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer Undgå støvdannelse. Undgå øjen- og hudkontakt og indånding. Se oplysninger om eksponeringskontrol og personlige værnemidler (pt. 8).

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Må ikke komme i overfladevand, da dette kan forårsage en stigning i pH-værdierne. Ved en pH- værdi på omkring 9 kan økotoxikologiske effekter forekomme. Nationale regler om spildevand og grundvand skal overholdes.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Indsaml materialet tørt og anvend det, hvis muligt. Undgå støvdannelse. Til rengøring anvendes mindst industriel støvsuger af støv klasse M (DIN EN 60335-2-69). Fej ikke tør. Brug aldrig trykluft til rengøring. Hvis der forekommer støv under en tør rengøring, er det vigtigt at bruge personlige værnemidler. Undgå at indånde fremkommende støv og undgå hudkontakt. Bortskaf det opsamlede material i henhold til forskrifterne.

Lad den blandede mørtel størkne og bortskaffe den (se afsnit 13.1).

6.4 Henvielse til andre punkter

Information om sikker håndtering se kapitel 7.

Informationer vedrørende personlige værnemidler se kapitel 8.

Informationer om bortskaffelse se kapitel 13.

Punkt 7: Håndtering og opbevaring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Sørg for god udluftning/udsugning på arbejdspladsen. Undgå støvdannelse. Undgå kontakt med øjne og hud. Bær personlig beskyttelsesbeklædning. Der skal være vaskemulighed/vand til rengøring af øjne og hud. Personer, der let får hudsygdomme eller andre overfølsomhedsreaktioner på huden, må ikke omgås produktet. Der må ikke spises, drikkes, ryges eller bruges snustobak under arbejdet.

Brug ikke produkter efter den angivne opbevaringsperiode, da virkningen af det indeholdte reduktionsmiddel falder, og indholdet af opløseligt krom(VI) kan overstige den grænseværdi, der er nævnt i afsnit 2.3. I disse tilfælde kan der udvikle en allergisk chromatdermatitis ved langvarig kontakt på grund af tilstedeværelsen af vandopløseligt kromat i produktet.

Anvisninger vedrørende brand- og eksplosionsbeskyttelse:

Der kræves ingen særlige forholdsregler.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevaring:

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	 URBAN · HALD®
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

Krav til opbevaringsrum og beholdere:

Må ikke komme i hænderne på børn. Opbevares køligt og tørt i tætsluttende beholdere. Anvend ikke beholdere af letmetal.

Henvisninger vedrørende opbevaring med andre stoffer:

Skal holdes borte fra føde- og drikkevarer og foderstoffer.

Yderligere oplysninger vedrørende opbevaringsbetingelserne:

Opbevares tørt. Undgå kontakt med vand og fugt. Opbevares altid i den originale beholder. Forkert opbevaring (indtrængning af fugt) eller overskridelse af den maksimale opbevaringsperiode kan forringe virkningen af et eventuelt tilstedeværende chromat (se afsnit 7.1).

Mindst holdbar til:

Lagerstabilitet (tørt, til 20 °C): Se angivelserne på beholderen.

Opbevaringsklasse: 13

7.3 Særlige anvendelser

Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

Punkt 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1 Kontrolparametre

Indholdsstoffer med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, der skal overvåges:		
14808-60-7 Siliciumdioxid (< 1% RCS)		
GV (DK)	Korttidsværdi: 0,6* 0,2** mg/m ³ Langtidsværdi: 0,3* 0,1** mg/m ³ *total; **total, respirabel, EK Langtidsværdi: 0,1*	
BOELV (EU)	mg/m ³ *respirable fraction	
1305-62-0 Calciumdihydroxid		
GV (DK)	Korttidsværdi: 10 4* mg/m ³ Langtidsværdi: 5 1* mg/m ³ E; *respirabel fraktion	
IOELV (EU)	Korttidsværdi: 4 mg/m ³ Langtidsværdi: 1 mg/m ³ Respirable fraction	
DNEL-værdier		
471-34-1 Kalciumkarbonat		
Oral	Langsigtede effekter	6,1 mg/kg bw/d (Forbruger)
Inhalation	Kortsigtede effekter	6,1 mg/kg bw/d (Forbruger) 10
	Systemisk - Langsigtede effekter	mg/m ³ (Forbruger)
		10 mg/m ³ (Arbejder)
1305-62-0 Calciumdihydroxid		

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

Inhalation	Systemisk - Langsigtede effekter	1 mg/m ³ (Forbruger)
	Systemisk - Kortsigtede effekter	1 mg/m ³ (Arbejder)
		4 mg/m ³ (Forbruger)
		4 mg/m ³ (Arbejder)

PNEC-værdier

471-34-1 Kalciumkarbonat

Ferskvand	0,127 mg/l
Havvand	1 mg/l
Gulv	100 mg/kg
Sedimenter	1.000 mg/kg
(Ferskvand)	100 mg/kg
Sedimenter (Havvand)	100 mg/l
Rensningsanlæg	

Indholdsstoffer med biologiske rænseværdier:

Ikke relevant

A - Respirerbar fraktion E - Fraktion, der kan indandes (DIN EN 481)

Yderligere anvisninger:

Baseret på de lister, der var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen.

8.2 Eksponeringskontrol

8.2.1 Generelle forholdsregler vedrørende beskyttelse og hygiejne:

Skal holdes borte fra føde- og drikkevarer og foderstoffer. Fjern straks forurenet tøj, og vask det grundigt før genbrug. Vask hænder inden der holdes pause og ved arbejdsophør. Undgå kontakt med øjne og hud. Der må ikke spises, drikkes, ryges eller bruges snustobak under arbejdet. Forebyggende hudbeskyttelse med hudbeskyttende salve. Sørg for vaskemulighed på arbejdspladsen.

Åndedrætsværn:

Partikelfiltrerende halvmaske (type FFP2 i henhold til EN 149)

Overholdelse af arbejdsværdigrænserværdierne skal sikres igennem effektive støvtekniske foranstaltninger såsom lokal udsugning. Er der risiko for overskridelse af grænseværdier, f.eks. ved åbne håndtering af det pulverformige tørre produkt eller ved forarbejdning ved sprøjttestøbning, skal et passende åndedrætsværn anvendes.

Beskyttelse af hænder:

Kemikaliebestandige beskyttelseshandsker henhold til EN ISO 374

Bær vandtætte, slid- og alkalibestandige beskyttelseshandsker med CE-mærkning. Løderhandsker er ikke egnede på grund af deres vandpermeabilitet og kan frigive chromatforbindelser.

Handskemateriale:

Ved fastsættelse og bearbejdning af den brugsklare blanding er kemikaliebeskyttelseshandsker (kat. III)

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

ikke påkrævet. Undersøgelser har vist, at bomuldshandsker gennemvædet med nitril (lagtykkelse ca. 0,15 mm) giver tilstrækkelig beskyttelse i et tidsrum på 480 minutter. Udskift gennemfugtede handsker. Hold skiftehandsker klar.

Handskematerialets gennemtrængningstid:

Hos handskefabrikanten skal man forespørge om den nøjagtige gennemtrængningstid og overholde denne.

Til længerevarende kontakt er handsker af følgende materialer velegnede:

Polychloropren (materialetykkelse \geq 0,5 mm ; gennembrudstid \geq 480 min.) Nitrilgummi (materialetykkelse \geq 0,35 mm ; gennembrudstid \geq 480 min.) Butylgummi (materialetykkelse \geq 0,5 mm ; gennembrudstid \geq 480 min.) Fluorgummi (materialetykkelse \geq 0,4 mm; gennembrudstid \geq 480 min.) Neoprenbeskyttelseshandsker med en materialetykkelse på \geq 0,5 mm anbefales.

Handsker af følgende materialer er ikke egnede:

Ikke væsketætte handsker af stof, læder eller lignende materialer.

Beskyttelse af øjne/ansigt:

Ved støvudvikling eller sprøjtefare anvendes tætsluttende beskyttelsesbriller i henhold til EN 166.

Kropsbeskyttelse:

Bær lukket langærmet beskyttelsestøj og vandtæt fodtøj. Hvis der ikke kan undgås kontakt med frisk mørtel, bør der også være vandtæt beskyttelsesdragt. Sørg for, at der ikke kommer frisk mørtel ind i sko eller støvler ovenfra.

Risikohåndteringsforanstaltninger:

En medarbejderuddannelse i korrekt brug af personlige værnemidler er påkrævet for at sikre den nødvendige effektivitet.

8.2.2. Bemærkninger om designet at tekniske anlæg

For at reducere støvdannelse bør lukkede systemer (f.eks. silo med transportørsystem), lokale udstødningssystemer eller andre tekniske kontroller, f.eks. pudsemaskiner eller gennemløbsblandere anvendes med særligt ekstra udstyr til støvopsamling.

8.2.3. Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Må ikke komme i overfladevand, da dette kan forårsage en stigning i pH-værdierne. Ved en pH- værdi på omkring 9 kan økotoksikologiske effekter forekomme. Nationale regler om spildevand og grundvand skal overholdes.

Punkt 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Generelle oplysninger

Fysisk form	Fast
Udseende:	
Form:	Pulver
Farve:	Grå
Lugt:	Lugtfri
Lugttærskel:	Ikke sikkerhedsrelateret

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

pH ved 20 °C	> 11 Mættet opløsning i vand
Tilstandsændring	
Smeltepunkt/frysepunkt:	> 1.300 °C (ISO 3016)
Kogepunkt eller begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval	Ikke relevant
Antændelighed	Stoffet er ikke antændeligt.
Flammepunkt:	Ikke relevant
Antændelsepunkt:	Ikke relevant
Nedbrydningstemperatur	Ikke bestemt
Eksplorative egenskaber:	Produktet er ikke eksplosivt.
Selvantændelsestemperatur:	Produktet er ikke selvantændeligt.
Massefylde og/eller relativ massefylde	
Densitet:	Ikke bestemt
Bulkdensitet:	1.249 - 1.410 kg/m ³
Partikelstørrelse:	
Partikelegenskaber	Se punkt 3.
Opløselighed	
Vand:	Svagt opløselig
Tørstofindhold:	100,0 %
9.2 Andre oplysninger	
Oplysninger vedrørende fysiske fareklasser	
Eksplosivstoffer	Ikke relevant
Brandfarlige gasser	Ikke relevant
Aerosoler	Ikke relevant
Brandnærende gasser	Ikke relevant
Gasser under tryk	Ikke relevant
Brandfarlige væsker	Ikke relevant
Brandfarlige faste stoffer	Ikke relevant
Selvreaktive stoffer og blandinger	Ikke relevant
Pyrofore væsker	Ikke relevant
Pyrofore faste stoffer	Ikke relevant
Selvopvarmende stoffer og blandinger	Ikke relevant
Stoffer og blandinger, som ved kontakt med vand udleder brandfarlige gasser	
Brandnærende væsker	Ikke relevant
Brandnærende faste stoffer	Ikke relevant
Organiske peroxider	Ikke relevant
Metalætsende	Ikke relevant
Desensibiliserede eksplosivstoffer	Ikke relevant

Punkt 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Alkalisk reaktion med vand. I kontakt med vand finder en reaktion sted, ved hvilken produktet hærdner og danner en fast masse, som ikke reagerer med omgivelserne.

10.2 Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt, så længe det er opbevaret korrekt og tørt.

Termisk nedbrydning/forhold, der bør undgås:

Ingen nedbrydning ved formålsbestemt brug.

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

10.3 Risiko for farlige reaktioner

Der er ikke kendskab til nogen farlige reaktioner (se 10.5).

10.4 Forhold, der skal undgås

Indtrængning af vand og fugt under opbevaring skal forhindres (blandingen reagerer alkalisk med fugt og hærdet).

10.5 Materialer, der skal undgås

Reagerer exotermt med syrer. Det fugtige produkt er basisk og reagerer med syrer, ammoniumsalte og uædle metaller, f.eks. aluminium, zink, messing. Ved reaktion med basismetaller produceres hydrogen.

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen nedbrydning ved formålsbestemt opbevaring og håndtering.

Mindst holdbar til:

Lagerstabilitet (tørt, til 20 °C): Se angivelserne på beholderen.

Yderligere oplysninger:

Blandingen er chromatfattig. I form der er klar til brug ved tilsætning af vand, udgør indholdet af opløseligt kromkrom (VI) højst 2 mg/kg tørvægt. Forudsætning for reduktion af chromat er den korrekte tøropbevaring og overholdelse af den maksimale opbevaringstid.

Punkt 11: Toksikologiske oplysninger

11.1 Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008

Produktet blev ikke testet. Oplysningerne er afledt af de enkelte komponenters egenskaber.

Akut toksicitet:

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Klassificeringsrelevante LD/LC50-værdier:		
14808-60-7 Siliciumdioxid (< 1% RCS)		
Oral	LD ₅₀	> 5.000 mg/kg (Rotter)
Dermal	LD ₅₀	> 5.000 mg/kg (Rotter)
471-34-1 Kalciumkarbonat		
Oral	LD ₅₀	6.450 mg/kg (Rotter)
Dermal	LD ₅₀	> 5.000 mg/kg (Rotter)
65997-15-1 Portlandcementklinker		
Oral	LD ₅₀	> 2.000 mg/kg (Mus) I dyreforsøg med cementstøv blev der ikke observeret nogen akut toksicitet. På baggrund af de tilgængelige data er klassificeringskriterierne ikke opfyldt.
Dermal	LD ₀ (ingen dødelighed)	> 2.000 mg/kg (Kanin) (Limit test 24h [4]) Baseret på de tilgængelige data, er klassificeringskriterier ikke opfyldt.
Inhalation	LD ₀ (ingen dødelighed)	5 mg/m ³ (Rotter) (Limit test [10]) Baseret på de tilgængelige data, er klassificeringskriterier ikke opfyldt.
1305-62-0 Calciumdihydroxid		
Oral	LD ₅₀	7.340 mg/kg (Rotter) (OECD 425)
Dermal	LD ₅₀	> 2.500 mg/kg (Kanin) (OECD 402) > 2.500 mg/kg (Kanin) (OECD 402)

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	 URBAN · HALD®
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

Yderligere oplysninger (vedrørende eksperimentel toksikologi):
14808-60-7 Siliciumdioxid (< 1% RCS)

Hudætsning/-irritation:

Cement har en hud- og slimhindeirriterende virkning. Tør cement i kontakt med fugtig hud eller hud i kontakt med fugtig eller våd cement kan føre til forskellige irritations- og inflammatoriske reaktioner i huden, f.eks., rødme og revnedannelse. Langvarig kontakt i kombination med mekanisk slid kan forårsage alvorlige skader på huden. Se punkt 16 Reference [4].

Calciumdihydroxid irriterer huden (in vivo, kanin). Som et resultat af undersøgelser er calciumdihydroxid klassificeret som irriterende for huden (H315 – forårsager hudirritation). Forårsager hudirritation.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation:

I in vitro test viste Portlandcementklinker varierende grader af virkning på hornhinden. Det beregnede "irritationsindeks" er 128. Direkte kontakt med cement kan forårsage irritation og betændelse til hornhindseskade ved mekanisk påvirkning. Direkte kontakt med større mængder af tør eller våd cement kan have påvirkninger, der spænder fra moderat øjenirritation til øjenskader og blindhed. Se punkt 16, litteratur [11] og [12].

Som et resultat af undersøgelser (in vivo, kanin) kan calciumdihydroxid fremkalde alvorlig øjenskade (H318 – Forårsager alvorlig øjenskade). Forårsager alvorlig øjenskade.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:

Kan forårsage allergisk hudreaktion.

Kimcellemutagenicitet:

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Carcinogenicitet

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Reproduktionstoksicitet:

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Specifik målorgantoksicitet - enkel eksponering (STOT SE):

Cementstøveksponering kan forårsage irritation af luftvejene. Hoste, nysen og åndenød kan følge, hvis eksponeringen ligger over arbejdspladsens grænseværdi. Se punkt 16, Referencer [1].

Calciumdihydroxid er irriterende for luftvejene (STOT SE 3 / H335 – kan forårsage irritation af luftvejene). Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Specifik målorgantoksicitet - gentaget eksponering (STOT RE):

Lang tids udsættelse for respirabelt støv over grænseværdien for erhvervsmæssig eksponering kan resultere i hoste, åndenød og kroniske obstruktive ændringer i luftvejene. Ved lave koncentrationer blev der ikke observeret kroniske virkninger. Se punkt 16, reference [17]. Baseret på de tilgængelige data, er klassificeringskriterier ikke opfyldt.

Cement kan forværre eksisterende sygdomme i hud, øjne og luftveje, f.eks., med emfysem eller astma. Gentagen inhalation af store støvmængder øger risikoen for at udvikle lungesygdomme. Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Aspirationsfare:

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Praktisk erfaring

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

Generelle bemærkninger

Se Kapitel 16 (Reference).

Subakut til kronisk toksicitet:

Kan forårsage alvorlige hudskader med langvarig hudkontakt med hudens fugtighed.

Hos nogle personer kan der forekomme hudseksem efter kontakt med våd cement. Disse vil enten blive udløst, på grund af pH-værdien (lokalirriterende kontakteksem) eller på grund af immunologiske reaktioner med vandopløseligt kromkrom (VI) (allergisk kontakteksem). Se afsnit 16 Referencer [5] og [13].

11.2 Oplysninger om andre farer

Hormonforstyrrende egenskaber
Ingen af indholdsstofferne er optaget i listen.

Punkt 12: Miljøoplysninger

12.1 Toksicitet

Produktet blev ikke testet. Oplysningerne er afledt af de enkelte komponenters egenskaber.

Toksicitet i vand:	
471-34-1 Kalciumkarbonat	
LC ₅₀ (96h)	2.000 mg/l (Regnbueørred - oncorhynchus mykiss) (OECD 203)
LC ₅₀ (72h)	> 200 mg/l (Levät)
LC ₅₀ (48h)	> 1.000 mg/l (Vandloppe - daphnia magna) (OECD 202)
EC ₅₀	> 14 mg/l (Grønalge - desmodesmus subspicatus) (OECD 201)
	> 1.000 mg/l (Aktiveret spildevandsslam) (OECD 209)
65997-15-1 Portlandcementklinker	
LC ₅₀	mg/l (Vandloppe - daphnia magna) (low effect [6,8]) mg/l (Alger - selenastrum coli) (low effect [7,8]) mg/l (Sedimenter) (low effect [9])

1305-62-0 Calciumdihydroxid	
LC ₅₀ (96h Havvand)	457 mg/l (Fisk) 158 mg/l (Hvirvelløse - invertebrate)
LC ₅₀ (96h Ferskvand)	33,884 mg/l (Afrikansk havkat - clarias gariepinus) 50,6 mg/l (Fisk)
EC ₅₀ (48h)	49,1 mg/l (Hvirvelløse - invertebrate)
EC ₅₀ (72h)	184,57 mg/l (Levät)
NOEC (72h)	48 mg/l (Levät)
NOEC (14d)	32 mg/l (Hvirvelløse - invertebrate)
NOEC (21d)	1.080 mg/kg (Planter generelt)
NOEC (96h)	56 mg/l (Guppy - poecilia reticulata)
EC ₁₀ /LC ₁₀ (NOEC)	12.000 mg/kg (Mikroorganismer jorden) 2.000 mg/kg (Makroorganismer jorden)

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

12.2 Persistens og nedbrydelighed

Anorganisk produkt, kan ikke elimineres fra vand med biologiske rensningsmetoder.

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

Beriges ikke i organismer.

12.4 Mobilitet i jord

Lidt opløselig

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering PBT: Ikke

relevant.

vPvB: Ikke relevant.

12.6 Hormonforstyrrende egenskaber

Produktet indeholder ikke stoffer med hormonforstyrrende egenskaber.

12.7 Andre negative virkninger

Økotoksicitet:

Kun ved at forøge pH-værdien ved udledning af store mængder.

Adfærd i rensningsanlæg:

Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

Bemærkning:

Økotoksikologiske undersøgelser med Portland-cement på *Daphnia magna* (US EPA, 1994a. Se punkt 16, litteratur [6]), og *Selenastrum Coli* (US EPA, 1993. Se punkt 16, litteratur [7]) udviste kun en lav toksisk virkning. Derfor kunne LC50 og EC50-værdier ikke bestemmes. Se punkt 16, reference [8]. Der kunne heller ikke findes toksiske virkninger på sedimenter. Se punkt 16, reference [9]. Tilsætningen af store mængder cement i vand kan forårsage en pH-stigning og dermed under visse omstændigheder være giftig for vandlevende organismer.

Yderligere økologiske oplysninger:

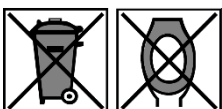
Generelle anvisninger:

Fareklasse for vand 1 (Selvklassificering): svagt vandforurenende

Må ikke udledes i grundvandet, vandløb eller kloaksystemet ufortyndet eller i større mængder.

Punkt 13: Bortskaffelse

13.1 Metoder til affaldsbehandling Anbefaling

Må ikke bortskaffes sammen med husholdningsaffald. Må ikke udledes i kloaksystemet.

Tages op tørt, lagres i mærkede beholdere og genbrug, når det er muligt, under hensyntagen til den maksimale opbevaringstid, eller bland restmængder med vand, samtidig med at enhver kontakt med huden og støveksposering undgås. Tillad fugtige produkter eller produktslam at hærde og kasser efter afbinding i overensstemmelse med lokale og føderale bestemmelser.

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

Bortskaffelse af indholdet/beholderen i henhold til de lokale/regionale/nationale/internationale forskrifter.

Europæisk affaldskatalog	
16 03 03*	Uorganisk affald indeholdende farlige stoffer
17 09 04	Blandet bygnings- og nedrivningsaffald, bortset fra affald henhørende under 17 09 01, 17 09 02 og 17 09 03
15 01 01	Papir- og papemballage
HP4	Irriterende - hudirritation og øjenskader
HP13	Sensibiliserende

16 03 03 til restmængder af det uforarbejdede produkt

17 09 04 til produktet fortrængt og hærdet med vand

15 01 01 til tomme beholdere

13.2 Urensede emballager

Anbefaling:

Bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes forskrifter.

Giv kun emballage, der er helt tomt for rester, til recycling.

Punkt 14: Transportoplysninger

14.1 UN-nummer eller ID-nummer ADR, ADN, IMDG, IATA	Ikke relevant
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name) ADR, ADN, IMDG, IATA	Ikke relevant
14.3 Transportfareklasse(r) ADR, ADN, IMDG, IATA klasse	Ikke relevant
14.4 Emballagegruppe ADR, IMDG, IATA	Ikke relevant
14.5 Miljøfarer: Marine pollutant:	Nej
14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren	Ikke relevant
14.7 Bulktransport til søs i henhold til IMO- instrumenter	Ikke relevant
UN "Model Regulation"	Ikke relevant

Punkt 15: Oplysninger om regulering

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Direktiv (EU) 2012/18

Navngivne farlige stoffer - BILAG I:

Ingen af indholdsstofferne er optaget i listen.

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

Direktiv 2011/65/EU om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr - Bilag II

Ingen af indholdsstofferne er optaget i listen.

FORORDNING (EU) 2019/1148

Bilag I - UDGANGSSTOFFER TIL EKSPLOSIVSTOFFER UNDERLAGT BEGRÆNSNINGER (Øvre grænseværdi med henblik på licens i henhold til artikel 5, stk. 3)

Ingen af indholdsstofferne er optaget i listen.

Bilag II - INDBERETNINGSPLIGTIGE UDGANGSSTOFFER TIL EKSPLOSIVSTOFFER

Ingen af indholdsstofferne er optaget i listen.

Forordning (EF) nr. 273/2004 om narkotikaprækursorer

Ingen af indholdsstofferne er optaget i listen.

Forordning (EF) Nr. 111/2005 om regler for overvågning af handel med narkotikaprækursorer mellem Fællesskabet og tredjelande

Ingen af indholdsstofferne er optaget i listen.

Biocidholdige midler (98/8/EF):

Oplysninger baseret på opskriften og oplysninger om råvarerne fra forsyningskæden. Ingen af indholdsstofferne er optaget i listen.

Klassificering i henhold til 2004/42/EF:

Fareklasse for vand:

Vandfareklasse 1 (Selvklassificering): Svagt vandforurenende

Øvrige forskrifter, restriktioner og forbudsforordninger:

·Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF.

·Europa Parlaments og Rådets Forordning (EF) Nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006.

·Commission regulation (EU) 2015/830 of 28 May 2015 amending Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council on the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH)

·Bekendtgørelse (EF) 1013/2006 om det europæiske affaldskatalog (EAK-forordningen)

REACH-bekendtgørelse EF 1907/2006 (REACH), Bilag XVII nr 47th (krom VI - forbindelser)

·Technical Rules for Hazardous Substances 900 - Workplace exposure limits (TRGS 900, Germany)

MAL-Code: 00-4

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

Punkt 16: Andre oplysninger

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

Årsager til ændringer:

* Data ændret, i forhold til tidligere version.

Risikoangivelser:

H315 Forårsager hudirritation.

H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion. H318

Forårsager alvorlig øjenskade.

H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.

Instruktionsanvisninger:

Yderligere uddannelse, ud over den foreskrevne uddannelse i håndtering af farlige stoffer, er ikke påkrævet.

Litteratur og datakilde:

[1] Portland Cement Dust-Hazard assessment document EH75/7, UK Health and Safety Executive, 2006: <http://www.hse.gov.uk/pubns/web/portlandcement.pdf>.

[2] Technische Regel für Gefahrstoffe „Arbeitsplatzgrenzwerte“, 2009, GMBI Nr.29 S.605.

[3] MEASE 1.02.01 Exposure assessment tool for metals and inorganic substances, EBRC Consulting GmbH für Eurometaux, 2010

[4] Observations on the effects of skin irritation caused by cement, Kietzman et al, Dermatosen, 47, 5, 184-189 (1999).

[5] Epidemiological assessment of the occurrence of allergic dermatitis in workers in the construction industry related to the content of Cr (VI) in cement, NIOH, Page 11, 2003.

[6] U.S. EPA, Short-term Methods for Estimating the Chronic Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater Organisms, 3rd ed. EPA/600/7-91/002, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1994a).

[7] U.S. EPA, Methods for Measuring the Acute Toxicity of Effluents and Receiving Waters to Freshwater and Marine Organisms, 4th ed. EPA/600/4-90/027F, Environmental Monitoring and Support Laboratory, U.S. EPA, Cincinnati, OH (1993).

[8] Environmental Impact of Construction and Repair Materials on Surface and Ground Waters. Summary of Methodology, Laboratory Results, and Model Development. NCHRP report 448, National Academy Press, Washington, D.C., 2001.

[9] Final report Sediment Phase Toxicity Test Results with Corophium volutator for Portland clinker prepared for Norcem A.S. by AnalyCen Ecotox AS, 2007.

[10] TNO report V8801/02, An acute (4-hour) inhalation toxicity study with Portland Cement Clinker CLP/GHS 03-2010-fine in rats, August 2010.

[11] TNO report V8815/09, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker G in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.

[12] TNO report V8815/10, Evaluation of eye irritation potential of cement clinker W in vitro using the isolated chicken eye test, April 2010.

[13] European Commission's Scientific Committee on Toxicology, Ecotoxicology and the Environment (SCTEE) opinion of the risks to health from Cr (VI) in cement (European Commission, 2002): http://ec.europa.eu/health/archive/ph_risk/committees/sct/documents/out158_en.pdf.

[14] Investigation of the cytotoxic and proinflammatory effects of cement dusts in rat alveolar macrophages, Van Berlo et al, Chem. Res. Toxicol., 2009 Sept; 22(9):1548-58

[1] Cytotoxicity and genotoxicity of cement dusts in A549 human epithelial lung cells in vitro; Gminski et al, Abstract DGPT conference Mainz, 2008.

[2] Comments on a recommendation from the American Conference of governmental industrial Hygienists to change the threshold limit value for Portland cement, Patrick A. Hessel and John F. Gamble, EpiLung Consulting, June 2008.

[3] Prospective monitoring of exposure and lung function among cement workers, Interim report of the study after the data collection of Phase I-II 2006-2010, H. Notø, H. Kjuus, M. Skogstad and K.-C. Nordby, National Institute of Occupational Health, Oslo, Norway, March 2010.

Dato for udarbejdelse: 19-09-2022 Revisionsdato 28-09-2022	SIKKERHEDSDATABLAD	
	Pudse- og Filtsemørtel 952	
Sikkerhedsdatablad på baggrund af EF 1907/2006/EF, Artikel 31		

[4] Anonymous, 2006: Tolerable upper intake levels for vitamins and minerals Scientific Committee on Food, European Food Safety Authority, ISBN: 92-9199-014-0 [SCF document]

[5] Anonymous, 2008: Recommendation from the Scientific Committee on Occupational Exposure Limits (SCOEL) for calcium oxide (CaO) and calcium dihydroxide (Ca(OH)₂), European Commission, DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities, SCOEL/SUM/137 February 2008

Datablad udstedt af:

Produktsikkerhedsafdeling (+43/(0)5522-41646-0 / klaus.ritter@fixit-gruppe.com)

Kontaktperson:

Dr. Klaus Ritter

Forkortelser og akronymer:

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

ICAO: International Civil Aviation Organisation

MAK: Maximale Arbeitsplatz-Konzentration (maximum concentration of a chemical substance in the workplace, Austria/ Germany)

PBT: persistent, bioaccumulative and toxic

properties vPvB: very persistent, bioaccumulative properties

ADR: Accord relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society) Måleteknisk Arbejdshygiejnisk Luftbehov

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH) LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative Skin Irrit. 2:

Hudætsning/hudirritation – Kategori 2

Eye Dam. 1: Alvorlige øjenskader/øjenirritation – Kategori 1 Skin Sens. 1: Hudsensibilisering – Kategori 1 STOT SE

3: Specifik målorgantoksicitet (enkelt eksponering) – Kategori 3

Mere information:

Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad beskriver sikkerhedskravene til vort produkt, og er baseret på vores nuværende viden. De udgør ikke en garanti for produktets egenskaber. Eksisterende love, forordninger og bestemmelser, herunder de, der ikke er nævnt i dette datablad, skal på eget ansvar overholdes af modtageren af vores produkter.

